

Adaptivna obdelava signalov v telekomunikacijah

---

8. del

2003/04

Anton Umek

1

Pregled tem:

- LS kriterijska funkcija
  - faktor pozabljanja λ , efektivna dolžina okna
  - minimizacija kriterijske funkcije, optimalna utež $\mathbf{w}$
  - približek $\mathbf{R}$ in $\mathbf{P}$
- Rekurzivni postopki računanja:
  - rekurzivno računanje približka avtokorelacijske matrike $\mathbf{R}$
  - rekurzivno računanje približka vektorja $\mathbf{P}$
  - rekurzivno računanje inverzne matrike $\mathbf{R}^{-1}$
- RLS algoritem :
  - rekurzivni postopek računanja vektorja uteži $\mathbf{w}$
  - primerjava z LMS algoritmom

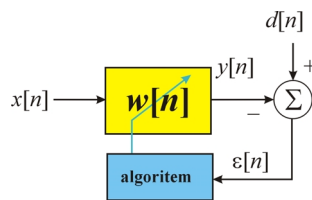

2

LS kriterijska funkcija

- Za kriterijsko funkcijo uporabimo eksponentno uteženo vsoto kvadratov napak:

$$C[n] = \sum_{i=0}^n \lambda^{n-i} (d[i] - \mathbf{w}^T[n] \mathbf{x}[i])^2$$

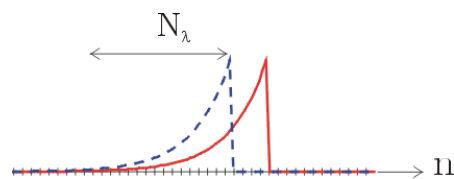
- Minimizacija kriterijske funkcije LS pomeni minimizacijo utežene vsote kvadratov napak (Least Squares)

3

Eksponentno okno

- utež λ imenujemo konstanta pozabljanja

$$0 < \lambda < 1$$

- eksponentno okno ima efektivno dolžino N_λ :

$$N_\lambda = \frac{1}{1 - \lambda}$$

4

Minimizacija kriterijske funkcije

$$C[n] = \sum_{i=0}^n \lambda^{n-i} (d[i] - \mathbf{w}^T[n] \mathbf{x}[i])^2$$

- iščemo utež $\mathbf{w}[n]$, pri kateri je $C[n]$ najmanjša:

$$\frac{dC[n]}{d\mathbf{w}[n]} = 0$$

$$\sum_{i=0}^n \lambda^{n-1} \mathbf{x}[i] \mathbf{x}^T[i] \mathbf{w}_{opt} = \sum_{i=0}^n \lambda^{n-1} \mathbf{d}[i] \mathbf{x}[i]$$

približek avtokorelacijske matrike $\mathbf{R}$

približek vektorja $\mathbf{P}$

- optimalni vektor uteži:

$$\mathbf{w}_{opt}[n] = \mathbf{R}^{-1}[n] \mathbf{P}[n]$$

5

Rekurzivno računanje R in P

- Nove vrednosti avtokorelacijske matrike in vektorja uteži računamo na osnovi preteklih vrednosti:

$$\mathbf{R}[n] = \sum_{i=0}^n \lambda^{n-1} \mathbf{x}[i] \mathbf{x}^T[i]$$

$$\mathbf{R}[n] = \mathbf{R}[n-1] \lambda + \mathbf{x}[n] \mathbf{x}^T[n]$$

$$\mathbf{P}[n] = \sum_{i=0}^n \lambda^{n-1} d[i] \mathbf{x}[i]$$

$$\mathbf{P}[n] = \mathbf{P}[n-1] \lambda + d[n] \mathbf{x}[n]$$

6

Rekurzivno računanje inverzne matrike $\mathbf{R}^{-1}$

- nove vrednosti inverzne avtokorelacijske matrike računamo na osnovi preteklih vrednosti:

$$\mathbf{R}^{-1}[n] = \frac{1}{\lambda} (\mathbf{R}^{-1}[n-1] - \frac{\mathbf{R}^{-1}[n-1] \mathbf{x}[n] \mathbf{x}^T[n] \mathbf{R}^{-1}[n-1]}{\lambda + \mathbf{x}^T[n] \mathbf{R}^{-1}[n-1] \mathbf{x}[n]})$$

- pomožni vektor :

$$\mathbf{v}[n] = \mathbf{R}^{-1}[n-1] \mathbf{x}[n]$$

- vektor ojačenj $\mathbf{k}[n]$:

$$\mathbf{k}[n] = \frac{\mathbf{v}[n]}{\lambda + \mathbf{x}^T[n] \mathbf{v}[n]}$$

$$\mathbf{R}^{-1}[n] = \frac{1}{\lambda} (\mathbf{R}^{-1}[n-1] - \mathbf{k}[n] \mathbf{v}^T[n])$$

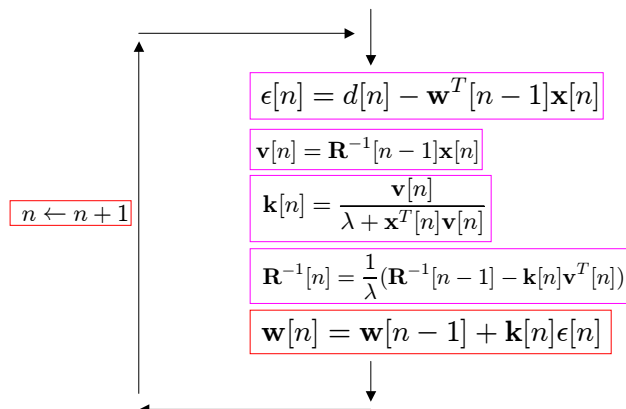
7

RLS algoritem

- **inicializacija** inverzne avtokorelacijske matrike in vektorja uteži:

$$\mathbf{R}^{-1}[0] = \frac{1}{\sigma} \mathbf{I} \quad \mathbf{w}[0] = \mathbf{0}$$

- **rekurzivno računanje** vektorja uteži:

8

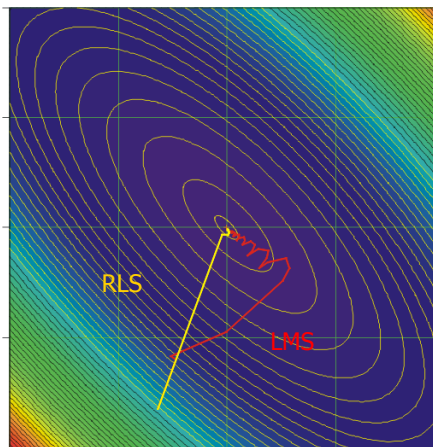
RLS algoritem

- uteži spreminjamo približno v smeri najkrajše poti:

$$\mathbf{w}[n+1] = \mathbf{w}[n] + \mathbf{k}[n]\epsilon[n]$$

- $\mathbf{k}[n]$ je vektor ojačenj, ki ga dobimo z rotacijo vektorja vhodnega signala:

$$\mathbf{k}[n] = \mathbf{R}^{-1}[n]\mathbf{x}[n]$$

9

Primerjava algoritmov RLS in LMS

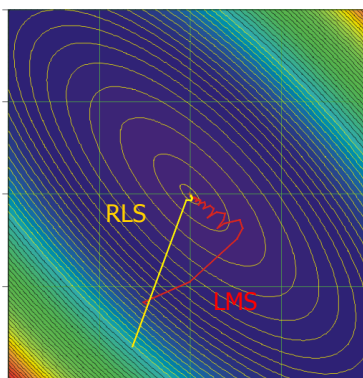
- RLS

$$\mathbf{w}[n+1] = \mathbf{w}[n] + \mathbf{k}[n]\epsilon[n]$$

$$\mathbf{k}[n] = \mathbf{R}^{-1}[n]\mathbf{x}[n]$$

- LMS

$$\mathbf{w}[n+1] = \mathbf{w}[n] + 2\mu\epsilon[n]\mathbf{x}[n]$$

10